

Методи опрацювання типових помилок ЗНО з української мови

Халіман Оксана Володимирівна —
доктор філологічних наук,
доцент кафедри української мови
ХНПУ імені Г.С.Сковороди

Складність тестового завдання (*P-value*) – показник успішності виконання цього завдання учасниками тестування. Визначають як відношення (у відсотках) кількості балів, набраних усіма учасниками за виконання цього завдання, до максимальної кількості балів, яку вони могли б отримати за його виконання. У таблиці наведено інтервали значень складності та характеристику тестового завдання.

Інтервал значення P-value	Характеристика завдання
> 80 %	дуже легке
60 – 79 %	легке
40 – 59 %	оптимальне
21 – 39 %	складне
≤ 20 %	дуже складне

М'який знак (2021)

4. М'який знак треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

А кан..йон, учител..ський, камін..чик

Б жен..шеневий, одягаєт..ся, чотир..ма

В повін..чати, слиз..кий, малесен..кий

Г жмен..ці, порт..єрний, виріз..блений

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
Г	19,7	24,3	27,6	28,2	0,2	28,2	46,4	0,4

ЗНО онлайн 2019 року з української мови та літератури – основна сесія

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 ▶

Завдання 6 з 58

Знак м'якшення треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

- А** мистец..кий, учител..ство, камін..чик
- Б** малесен..кий, одягаєт..ся, мен..ший
- В** жмен..ці, винос..те, виріз..блений
- Г** він..чати, запоріз..кий, жен..шень

2019

ЗНО онлайн 2016 року з української мови та літератури – основна сесія

◀ 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 ▶

Завдання 16 з 58

М'який знак на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

- А** кол..оровий, ослін..чик, виріз..блений
- Б** волос..кий, мал..ва, волин..ський
- В** дівчинон..ці, ковал..ський, лос..йон
- Г** байкал..ський, гет..манщина, тис..нява
- А** буд..те, задзелен..чати, крад..кома

2016

ЗНО онлайн 2014 року з української мови та літератури – 1 сесія

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34
35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51
52 53 54 55 56 57 58 59 60 61

Завдання 1 з 61

М'який знак треба писати на місці обох пропусків у рядку

- А** їдал..ня не працює, далеке майбут..не
- Б** ткац..кий верстат, срібний лан..цюжок
- В** на тонкій жердин..ці, стан..те поруч
- Г** обчислювал..ний прилад, дон..чине свято

2014

ЗНО онлайн 2012 року з української мови та літератури – 1 сесія

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 ▶

Завдання 2 з 61

М'який знак на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

А перелаз..те, стежин...ці, памороз..

Б уман..ський, люд..ми, пісен..ці

В л..лється, поглян..тє, гір..кий

Г волос..кий, брун..ці, різ..блення

2012

ЗНО онлайн 2010 року з української мови та літератури – 1 сесія

2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 ▶

Завдання 8 з 61

М'який знак треба писати на місці обох пропусків у рядку

А виставковий павіл..йон, шановне пан..ство

Б громадянс..ка позиція, здаєт..ся в оренду

В п'ят..сот гривень, перевірка знан..

Г абсолютна мен..шість, пол..ське посольство

Д підійти близ..ко, гетьман..ський палац

2011

ЗНО онлайн 2007 року з української мови та літератури – основна сесія

◀ 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 ▶

Завдання 11 з 54

М'який знак НЕ пишеться в усіх словах рядка

А міл..ярд, ойкан..ня, мен..ший

Б Уман..щина, Поділ..ля, Бат..ківщина

В безбат..ченко, змагаєш..ся, віс..сю

Г ін..ший, жен..шень, спіл..чанський

Д кин..мо, ріж..мо, насип..мо

2007

М'який знак

- камінчик (2021, 2019)
- одягається (2021, 2019)
- вирізьблений / різьблення (2021, 2019, 2016, 2012)
- женьшеневий / женьшень (2021, 2019, 2007)
- учительський / учительство (2021, 2019)
- повінчати / вінчати (2021, 2019)
- менший / меншість (2019, 2011, 2007)
- гетьманщина / гетьманський (2016, 2011)
- уманський / Уманщина (2012, 2007)

М'який знак

1. **Ь** пишемо:

1) після букв **д, т, з, с, дз, ц, л, н** у кінці слова та складу:

паморозь (2012), людьми (2012), знань (2011), Батьківщина (2007), гетьманщина (2016), мальва (2016), каньйон (2021), лосьйон (2016), павільйон (2011), мільярд (2007), порт'єрний (2021), крадькома (2016), мільярд (2007).

АЛЕ п'ятсот (правопис складних числівників – 2011).

2) після перелічених у п. а) букв та **р** усередині слова перед **о**:
кольоровий (2016).

3) після **л** перед наступною буквою на позначення приголосного:
учительський / учительство (2021, 2019), ковальський (2016), польське (2011), їдальня (2014).

Примітка. Не пишемо **ь** після **л** у буквосполученнях **лц, лч**, коли вони походять із **лк**:
спілчанський (2007).

М'який знак

2. Також пишемо **Ь**:

1) у словах на:

а) **-ЗЬК-(ий), -СЬК-(ий), -ЦЬК-(ий); -ЗЬКІСТЬ, -СЬКІСТЬ, -ЦЬКІСТЬ; -ЗЬКО, -СЬК-(о), -ЦЬКО; -ЗЬКОМУ, -СЬКОМУ, -ЦЬКОМУ; -ЗЬКИ, -СЬКИ, -ЦЬКИ:**

мистецький (2019), запорізький (2019), слизький (2021), малесенький (2021, 2019), волоський (2016, 2012), гетьманський (2011), байкальський (2016), ткацький (2014), громадянська (2011), близько (2011), обчислювальний (2014), близько (2011).

3) у дієслівних формах дійсного та наказового способу:

одягається (2021, 2019), виносьте (2019), будьте (2016), станьте (2014), перелазьте (2012), погляньте (2012), здається (2011), киньмо (2007).

АЛЕ ріжмо (2007), насипмо (2007) – після приголосних **б, п, в, м, ж, ч, ш, щ, р.**

М'який знак

Ь не пишемо:

1. Після **р** у кінці складу або слова:
гіркий (2012), чотирма (2021).

2. Після **н** перед **ж, ч, ш, щ** та перед суфіксом **-ськ-(ий)**:
камінчик (2021, 2019), повінчати / вінчати (2021, 2019), уманський / Уманщина (2012, 2007), ослінчик (2016), волинський (2016), задзеленчати (2016), панство (2011), менший / меншість (2019, 2011, 2007), ланцюжок (2014), ланцюжок (2014), панство (2011), інший (2007).

АЛЕ женьшеневий / женьшень (2021, 2019, 2007).

3. Після всіх букв на позначення приголосних звуків, крім **л**, якщо за ними стоять інші букви, що передають м'які або напівпом'якшені приголосні:
тиснява (2016), майбутнє (2014).

АЛЕ різьбяр і похідні (вирізьблений / різьблення (2021, 2019, 2016, 2012)).

М'який знак

Примітка. Коли **ь** наявний у формі називного відмінка іменника, то його зберігаємо в усіх інших відмінках; коли ж у називному відмінку його немає, то й в інших відмінках його не пишемо:

жменьці (2021, 2019), дівчиноньці (2016), доньчине (2014), пісеньці (2012), бруньці (2012);

жердинці (2014), стежинці (2012).

5. Між двома однаковими буквами, що позначають м'які приголосні:
ллється (2012), ойкання (2007), Поділля (2007), віссю (2007).

6. Після букв **д, н, т** перед суфіксами **-ченк-(о), -чук, -чишин**:
безбатченко (2007).

Принцип аналогії

- підібрати аналогічний приклад;
- погрупувати слова за певною ознакою;
- знайти “зайве” слово та ін.

Практичний підхід

- засвоєння теорії на основі конкретного прикладу

Візуалізація

Білінгвальний підхід

Комплексний підхід

- синтез знань з різних розділів мовознавства

Правопис прислівників (2021)

6. Разом треба писати всі слова в рядку

- А від/тепер, на/далі, що/вівторка
- Б без/вісти, по/перше, аби/куди
- В по/волі, до/вподоби, на/вмання
- Г зі/споду, по/суті, по/тихеньку

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
А	34,6	4,1	51,2	9,8	0,3	34,6	50,7	0,4

Візуалізація

Комплексний підхід

– синтез знань з різних розділів мовознавства

Правопис власних назв (2021)

7. Правил уживання великої букви дотримано в реченні

- А На Майдані Свободи в Харкові на Новий Рік зазвичай установлюють велику штучну ялинку.
- Б Наша Сонячна система – частина галактики Чумацький Шлях, яка є лише піщинкою у Всесвіті.
- В У серпні 1991 року Верховна рада України ухвалила Акт проголошення Незалежності України.
- Г За міфами, гора Парнас – це місцеперебування Бога Аполлона та його супутниць – дев'яти Муз.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
Б	22,3	32,2	21,5	23,7	0,3	32,2	42,9	0,3

Зв'язок із життям

Помилку в написанні власної назви допущено в рядку

- А** Картина Леонардо да Вінчі «Залізний птах» наштовхнула киянина Ігоря Сікорського на винахід гвинтокрила.
- Б** Небесний тихохід відомого конструктора вперше здійнявся над землею напередодні Першої світової війни.
- В** Чотиримоторний аероплан «Ілля Муромець» київського інженера згодом став справжньою легендою.
- Г** Ще один цікавий факт: літак названо на честь славного воїна Іллі з Моревійська на Чернігівщині.
- А** Це цілком реальна людина, мощі якої нині покуються в Києво-Печерській Лаврі.

Міжпредметні зв'язки

Прочитайте текст і виконайте завдання

(1) Веселка, виграваючи розмаїттям кольорів, завжди викликала радість і захоплення в усіх народів. (2) Її називали дугою, аркою та обожнювали, як сонце, і **(З,з)емлю**, і трави. (3) Древні **(І,і)ндійці** вважали райдугу величним луком **(Б,б)ога** Індри за допомогою якого він пускав стріли, уражаючи злих **демонів**, що ховалися в чорні хмари. (4) За давнім повір'ям, ця дуга піднімає вгору воду з озер, рік, а потім повертає її у вигляді дощу. (5) У народі кажуть: «Веселка воду бере». (6) Українці вірили: райдуга – це труба, що сягає одним кінцем неба, а інший опускає в криницю, з якої п'є **(Б,б)огородиця**.

З великої літери в тексті треба писати слово

- А** (З,з)емлю
- Б** (І,і)ндійці
- В** (Б,б)ога
- Г** (Б,б)огородиця

Відокремлена обставина = дієприслівниковий зворот (2021)

16. Редагування потребує речення

- А Більшість мандрівників, збираючись у подорож, дбає про проїзні документи на потрібний транспорт.
- Б Заздалегідь придбавши квитки, подорожувальники матимуть більше часу для ретельної підготовки до мандрівки.
- В Пакуючи валізи, має бути написаний докладний перелік необхідних під час подорожі речей.
- Г Проаналізувавши пропозиції готельного ринку, завчасно оберіть помешкання в пункті призначення.
- Д Дослухавшись до порад досвідчених мандрівників, можемо спланувати поїздку з урахуванням власних уподобань.

Ключ	Відповіді учасників (%)					Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д				
В	25,1	17,7	39,4	8,3	9,1	0,4	39,4	50,7	0,4

ЗНО онлайн 2020 року з української мови та літератури – основна сесія

◀

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

▶

Завдання 17 з 58

2020

Потребує редагування речення

- A

Готуючись до іспитів, зазвичай користуються переліком екзаменаційних питань.
- B

Розподіливши питання за розділами, позначте неопрацьовані, складіть план дій.
- B

Проконсультувавшись із викладачем, починаємо повторення складного матеріалу.
- Г

Систематизуючи інформацію, робіть нотатки, кресліть схеми, використовуйте маркери.
- A

Побачивши в такому списку проблемні теми, нехай відчай не охоплює вас.

ЗНО онлайн 2018 року з української мови та літератури – основна сесія

◀

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

▶

Завдання 20 з 58

2018

Граматично правильне речення можна утворити, якщо до фрагмента «Оглядаючи експозицію музею, ...» додати

- A

екскурсоводом було наведено невідомі факти про неї.
- B

усі експонати вразили нас своїм різноманіттям.
- B

уважно слухайте гіда, робіть короткі записи.
- Г

наші знання з історії були дуже доречними.
- A

це чудова можливість поринути в минуле.

ЗНО онлайн 2019 року з української мови та літератури – основна сесія

◀

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

▶

Завдання 16 з 58

2019

Граматично правильне продовження речення «*Перебуваючи на екскурсії в Холодному Яру,...*» наведено в рядку

- A

хлопців зацікавили розлогі столітні дуби.
- B

сповнюєшся дивовижною силою козацького краю.
- B

запам'яталося місце освячення гайдамацької зброї.
- Г

нас здивував таємничий Мотронинський монастир.
- A

нам розповіли про історію написання роману «Залишенець».

ЗНО онлайн 2017 року з української мови та літератури – основна сесія

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

▶

Завдання 5 з 58

2017

Потребує редагування речення

- A

Щоб оглянути якнайбільше пам'ятних місць Харкова, заздалегідь знайдіть та ознайомтеся з переліком екскурсій.
- B

Під'їхавши до Кам'янця, ми побачили обриси середньовічного міста й почули шум сучасної автостради.
- B

У кожному екскурсійному бюро Львова з гостями міста працюють досвідчені та комунікабельні гіди.
- Г

Екскурсоводи розкажуть про музеї Переяслава-Хмельницького німецькою, польською та іспанською мовами.

ЗНО онлайн 2016 року з української мови та літератури – основна сесія

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 ▶

Завдання 6 з 58

Граматично правильне речення утвориться, якщо до фрагмента **«Переглянувши фільм,...»** додати

- А** проводиться обов'язковий аналіз гри акторів.
- Б** хлопці поділилися своїми враженнями з нами.
- В** він надзвичайно сподобався всім моїм друзям.
- Г** з радістю знову перечитується художній твір.

2016

ЗНО онлайн 2013 року з української мови та літератури – 1 сесія

◀ 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 ▶

Завдання 19 з 61

Граматичну помилку допущено в реченні

- А** Коли ми проходили повз вежу, годинник пробив шосту.
- Б** На годиннику була шоста, коли ми проходили повз вежу.
- В** Проходячи повз вежу, ми почули бій годинника.
- Г** Годинник пробив шосту, а ми тільки проходили повз вежу.
- А** Проходячи повз вежу, годинник пробив шосту годину.

2013

ЗНО онлайн 2014 року з української мови та літератури – 1 сесія

◀ 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 ▶

Завдання 20 з 61

Граматично правильне продовження речення **«Купуючи мобільний телефон,...»** наведено в рядку

- А** не забудьте уточнити термін гарантії.
- Б** нам запропонували три різні марки.
- В** у нас виникли великі сумніви.
- Г** до дівчат привітно усміхнувся продавець.
- А** у мене несподівано з'явилась ідея.

2014

ЗНО онлайн 2012 року з української мови та літератури – 1 сесія

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 ▶

Завдання 6 з 61

Неправильно побудовано речення

2012

- А** Побачивши в магазині нову енциклопедію, я захотів її переглянути.
- Б** Ще не ходячи до школи, мама читала мені вірші Марійки Підгірянки.
- В** Слухаючи доповідь однокласниці, ми робили деякі нотатки.
- Г** Створюючи виставу, режисер суттєво осучаснив текст класичної п'єси.

Синтаксис / пунктуація (2021)

18. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак).

Серіал «І будуть люди» побудовано у формі саги,(1) де крізь призму життя звичайних людей показано турбулентні етапи ХХ століття:(2) Першу світову війну,(3) прихід радянської влади,(4) але кожен герой сприйняв ці зміни з позиції власної правди,(5) хоча всіх дійових осіб об'єднало бажання знайти своє місце в новому історичному вимірі.

НЕПРАВИЛЬНИМ є обґрунтування вживання розділових знаків, запропоноване в рядку

- А кома 1 – перед підрядною частиною складного речення
- Б двокрапка 2 – після узагальнювального слова
- В кома 3 – при однорідних членах речення
- Г кома 4 – між частинами складного речення, що поєднані сурядним зв'язком
- Д кома 5 – між частинами складного речення, що поєднані безсполучниковим зв'язком

Ключ	Відповіді учасників (%)					Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д				
Д	13,6	21,3	9,3	16,2	38,6	1,0	38,6	65,8	0,5

Комплексний підхід
– зв'язок синтаксису й пунктуації

Відмінювання числівників (2021)

22. *Господарі виставкового павільйону добре підготувалися до прийому більш ніж _____ гостей із _____ міст України.*

- А дев'ятиста, сімдесятьох
- Б дев'ятисот, сімдесяти
- В дев'ятьохсот, семидесяти
- Г дев'ятсот, сімидесяти
- Д дев'ятиста, семидесятьох

Ключ	Відповіді учасників (%)					Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д				
Б	20,8	39,4	8,8	16,1	14,6	0,3	39,4	29,3	0,2

**Комунікативний
підхід**

- △ Однак чиста вода в Україні таки є: скуштувати її можна на Полтавщині, де майже всю її беруть з підземних джерел.
- Оскільки *очисні споруди* розраховано на I і II класи забруднення, то 80 % проб питної води не відповідають вимогам стандарту.
- ◇ Вода, як відомо, відіграє найважливішу **роль** у житті людини, проте нині 80 % українців змушені споживати неякісну воду, тому що беруть її з поверхневих джерел, *екологічний стан* яких щороку погіршується.
- *Далека* від нормативних вимог і вода з Дніпра, яку використовує майже 75 % населення України.
- ▽ Це відбувається через *погане очищення* стічних побутових і промислових вод, наслідком якого стає *надмірне* насичення водою органікою і наближення їх до III класу забруднення.

26. Роль присудка виконує прикметник

- А очисні
Б екологічний
В далека
Г погане
Д надмірне

Ключ	Відповіді учасників (%)					Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д				
В	19,2	17,9	37,9	9,2	15,0	0,8	37,9	61,5	0,5

- △ Однак чиста вода в Україні таки є: скуштувати її можна на Полтавщині, де майже всю її беруть з підземних джерел.
- Оскільки *очисні споруди* розраховано на І і ІІ класи забруднення, то 80 % проб питної води не відповідають вимогам стандарту.
- ◇ Вода, як відомо, відіграє найважливішу **роль** у житті людини, проте нині 80 % українців змушені споживати неякісну воду, тому що беруть її з поверхневих джерел, *екологічний стан* яких щороку погіршується.
- *Далека* від нормативних вимог і вода з Дніпра, яку використовує майже 75 % населення України.
- ▽ Це відбувається через *погане очищення* стічних побутових і промислових вод, наслідком якого стає *надмірне* насичення водою органікою і наближення їх до ІІІ класу забруднення.

27. У формі знахідного відмінка вжито всі слова, ОКРІМ

- А споруди
- Б класи
- В роль
- Г стан
- Д очищення

Ключ	Відповіді учасників (%)					Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д				
Г	14,0	13,6	15,2	31,5	25,3	0,4	31,5	43,0	0,4

- △ Однак чиста вода в Україні таки є: скуштувати її можна на Полтавщині, де майже всю її беруть з підземних джерел.
- Оскільки *очисні споруди* розраховано на І і ІІ класи забруднення, то 80 % проб питної води не відповідають вимогам стандарту.
- ◇ Вода, як відомо, відіграє найважливішу **роль** у житті людини, проте нині 80 % українців змушені споживати неякісну воду, тому що беруть її з поверхневих джерел, *екологічний стан* яких щороку погіршується.
- *Далека* від нормативних вимог і вода з Дніпра, яку використовує майже 75 % населення України.
- ▽ Це відбувається через *погане очищення* стічних побутових і промислових вод, наслідком якого стає *надмірне* насичення водою органікою і наближення їх до ІІІ класу забруднення.

28. Складнопідрядним з підрядною обставинною частиною причини є речення, позначене

- А △
- Б ○
- В ◇
- Г □
- Д ▽

Ключ	Відповіді учасників (%)					Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д				
Б	11,7	19,2	41,9	7,8	18,9	0,5	19,2	10,7	0,1

32. Доберіть приклад до кожного типу складного речення.

<i>Тип речення</i>	<i>Речення</i>
1 складносурядне	А Людина найбільше ризикує в житті, очікуючи сприяння інших власній безпеці та в усьому розраховуючи на когось.
2 складнопідрядне	Б Ніхто не передбачить, на що спроможний кожен із нас і на яку висоту здатний злетіти, ти й сам не дізнаєшся, доки не розправиш крила.
3 безсполучникове	В На життєвому шляху трапляється багато перешкод, але кожен знає про зустрічний вітер, здатний підняти в небо паперового змія.
4 складне з різними видами зв'язку	Г Озираючись на пройдений шлях, більшість передусім згадуватиме й цінуватиме те, чого досягнула з неабиякими труднощами.
	Д Музикант-віртуоз знає: визнанню й славі передують години, місяці й роки виснажливої праці.

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3	4			
ВГДБ	26,7	27,8	17,0	7,1	21,4	42,2	65,3	0,7

33. Доберіть приклад до кожного обґрунтування щодо вживання тире.

Речення

- 1 У мене жодних претензій нема до Долі – моєї обраниці.
- 2 Кохати – нові землі відкривати, нюанси свіжі й відтінки нові.
- 3 Не встигне вийти річка з берегів – весна пливе під парусом акацій.
- 4 Була зима. Ішов зелений сніг. За ним – рожевий. Потім – фіалковий.

Обґрунтування

- А тире в складному безсполучниковому реченні
- Б тире на місці пропущеного члена речення
- В тире при відокремленій прикладці
- Г тире в реченні з однорідними членами
- Д тире між підметом і присудком

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3	4			
ВДАБ	24,5	24,1	18,1	10,5	22,8	45,7	71,6	0,7

Розподіл завдань відповідно до розділів програми

Таблиця 3.1.2.1.1

№ з/п	Розділи програми	Кількість завдань
1	Фонетика. Графіка	1
2	Лексикологія. Фразеологія	6
3	Будова слова. Словотвір	1
4	Морфологія	7
5	Синтаксис. Пунктуація	11
6	Стилістика (текст)	6
7	Орфографія	6
8	Орфоепія	1
9	Розвиток мовлення (<i>розгорнута письмова відповідь</i>)	1
Усього		40

Таблиця 3.1.2.1.2

Форми завдань	Розділи програми									Разом
	Фонетика. Графіка	Лексикологія. Фразеологія	Будова слова. Словотвір	Морфологія	Синтаксис. Пунктуація	Стилістика (текст)	Орфографія	Орфоепія	Розвиток мовлення	
З вибором однієї правильної відповіді	1	5	1	6	8	6	6	1	–	34
На встановлення відповідності	–	1	–	1	3	–	–	–	–	5
З розгорнутою письмовою відповіддю	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1
Разом	1	6	1	7	11	6	6	1	1	40

**Особливості проведення
ЗНО-2022
з української мови**

БУЛО

Підкреслені літери позначають однаковий звук у кожному слові рядка

- А зіставити, просьба, зябра
- Б усмішці, смієшся, посмішка
- В несется, іюльпан, ім'яно
- Г перифраз, фонетика, любов
- А край, вокзал, закріплення

1. Однаковий звук позначають букви, підкреслені в окремих словах речення

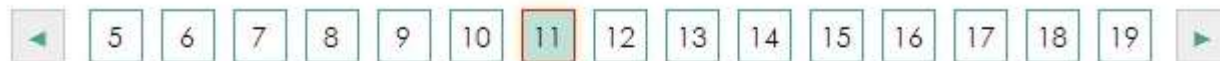
- А У Києві для слабозорих людей презентували 3D-модель Софійського собору.
- Б Цей соціальний проєкт розширить доступ до туристичних місць Києва особам з особливими потребами.
- В На сайті КМДА повідомляють, що конструкцію встановлено за кошти добродійників і за сприяння низки громадських організацій.
- Г Рельфна модель допоможе слабозорим людям «побачити руками» архі-тектурну пам'ятку.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
Г	4,8	7,2	14,9	73,0	0,1	73,0	54,0	0,5

СТАЛО

БУЛО

ЗНО онлайн 2014 року з української мови та літератури – 1 сесія

Завдання 11 з 61

Однакова кількість звуків і букв у всіх словах рядка

- А** висаджують, зозулястий, перемивають
- Б** дзвонити, п'ятниця, український
- В** йодистий, з'єднання, сьогодні
- Г** підйомний, щебечуть, джміль
- А** походжає, щирість, їстоньки

БУЛО

На перший склад падає наголос у слові

- А текстовий
- Б зручний
- В визвольний
- Г фаховий

2. Прочитайте речення (цифра позначає наступне слово).

(1)Відгомін перелітних птахів, глибокі (2)колії на розмитому дощами (3)чорноземі, перший (4)приморозок, (5)буриштинове й багряне листя, струшене (6)листопадом, – усе це (7)ознаки (8)чарівної осені.

НЕПРАВИЛЬНО підкреслено букви на позначення наголошених голосних у всіх словах, позначених цифрами

- А 1, 3, 7
- Б 4, 5, 8
- В 1, 2, 6
- Г 4, 7, 8

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
А	42,1	24,8	15,9	16,9	0,3	42,0	50,0	0,4

СТАЛО

БУЛО

Неправильно утворено форму ступеня порівняння прикметника в рядку

- А якнайзручніший
- Б більш сучасний
- В найелегантніший
- Г менш корисніший
- А найбільш міцний

21. *Що краще ми пізнавали нового однокласника, то все _____ він нам видавався: і мови давалися хлопцеві _____, ніж іншим, і в математиці був _____ серед ровесників.*

- А найцікавішим, більш легко, самим сильним
- Б більш цікавішим, легкіше, сильнішим
- В цікавим, більш легше, найбільш сильним
- Г більш цікавим, легко, самим сильним
- Д цікавішим, легше, найсильнішим

Ключ	Відповіді учасників (%)					Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д				
Д	2,7	7,4	6,1	5,7	77,9	0,2	77,9	55,6	0,5

СТАЛО

БУЛО

НЕПРАВИЛЬНО поєднано числівник з іменником у рядку

- А п'ять десятих відсотків
- Б двадцять два комп'ютери
- В чотири з половиною роки
- Г шістдесят п'ять гривень
- А тисяча три абітурієнти

22. *Господарі виставкового павільйону добре підготувалися до прийому більш ніж _____ гостей із _____ міст України.*

- А дев'ятиста, сімдесятьох
- Б дев'ятисот, сімдесяти
- В дев'ятьохсот, семидесяти
- Г дев'ятсот, сімидесяти
- Д дев'ятиста, семидесятьох

СТАЛО

Ключ	Відповіді учасників (%)					Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г	Д				
Б	20,8	39,4	8,8	16,1	14,6	0,3	39,4	29,3	0,2

БУЛО

Правильно утворено всі форми дієприкметників у рядку

- А** лежачий, посивілий, побачений, оформлений
- Б** накреслений, зшитий, нафарбований, помолодівший
- В** зацікавлений, роблячий, уславлений, змарнілий
- Г** розвалений, потемнівший, палаючий, знайдений
- Д** зцілений, випечений, забутий, посміхаючийся

БУЛО

Наказовий спосіб дієслова вжито в значенні іншого способу в рядку

- А** Мама каже, що скільки не дай книжок, а їм усе мало.
- Б** Ви, тату, їдьте, а я швидко наздожену вас і пішки!
- В** Берімо приклад із дерев: ростімо у височінь життя.
- Г** Хай не зітруться підкови, хай не підіб'ються ваші коні.
- Д** Схаменіться! Будьте люде, бо лихо вам буде.

БУЛО

Лексичну помилку допущено в рядку

А довгожитель

Б покровитель

В визволитель

Г виключатель

31. У відповідність за подібністю синтаксичного значення виділені фрагменти простих і складних речень. Зразок такого поєднання показано на схемі.

Просте речення

- 1 Група одинадятикласників приїхала до IT-компанії *попрацювати* з новою навчальною програмою.
- 2 Програмісти хотіли б надати свій продукт освітянам, *попередньо врахувавши* всі зауваги учнів.
- 3 *Перед початком роботи* учасникам дослідження докладно пояснили правила.
- 4 Юні дослідники з нетерпінням чекали команди *розпочати* виконання завдань.

Складне речення

- А *Якщо підійти до проблеми тво- рчо*, можна знайти безліч способів перевірити задум на старті.
- Б Наприклад, розробник онлайн-ігор компанія Zynga використовує метод, *який жартома називають «те- стування на бідних»*.
- В *Аби ще на етапі розроблення оцінити попит на нову гру*, ком- панія розміщує її рекламу на якому- небудь популярному сайті й відстежує кількість натискань від потенційних гравців.
- Г *Доки до групи поціновувачів не долучиться значна кількість людей*, розробники не мають підтвердження потреби такого продукту.
- Д Перевірка ідеї на міцність реальним ринком – це потужне джерело інформації, *так що не варто ним нехтувати під час прийняття важливих рішень*.

СТАЛО

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3	4			
ВАГБ	27,5	22,8	16,7	9,9	23,1	44,5	69,1	0,7

СТАЛО

- △ Однак чиста вода в Україні таки є: скуштувати її можна на Полтавщині, де майже всю її беруть з підземних джерел.
- Оскільки *очисні споруди* розраховано на I і II класи забруднення, то 80 % проб питної води не відповідають вимогам стандарту.
- ◇ Вода, як відомо, відіграє найважливішу **роль** у житті людини, проте нині 80 % українців змушені споживати неякісну воду, тому що беруть її з поверхневих джерел, *екологічний стан* яких щороку погіршується.
- *Далека* від нормативних вимог і вода з Дніпра, яку використовує майже 75 % населення України.
- ▽ Це відбувається через *погане очищення* стічних побутових і промислових вод, наслідком якого стає *надмірне* насичення водою органікою і наближення їх до III класу забруднення.

БУЛО = Є

29. Увідповідніть фразеологізм із його значенням.

Фразеологізм

Значення

1	авгієві стайні	А	незначна частина чогось великого
2	аріаднина нитка	Б	початок і кінець, основа, сутність
3	азбучна істина	В	загальнозрозуміла елементарна річ
4	альфа й омега	Г	те, що дає правильний напрямок
		Д	щось дуже занедбане, повне безладдя

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3	4			
ДГВБ	7,5	14,4	17,0	21,6	39,5	67,8	53,3	0,6

БУЛО = Є

30. З'ясуйте, до яких частин мови належать виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово).

*Все повторялось: (1)і краса, й потворність.
(2)Усе було: асфальти й спориші.
Поезія – це (3)завжди неповторність,
якийсь безсмертний дотик (4)до душі.*

- А займенник
- Б прислівник
- В прийменник
- Г сполучник
- Д частка

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3	4			
ГАБВ	16,0	24,3	21,5	16,3	21,9	50,9	63,7	0,7

Дякую за увагу!

khaliman_oksana@ukr.net

